

EBH2010. 2164.

Az 1992. évi XXXIII. törvény 1. § (1) bekezdése értelmében a 1992. évi XXXIII. törvény hatálya - ha törvény eltérően nem rendelkezik - az állami és a helyi önkormányzati költségvetési szerveknél, valamint a helyi önkormányzat által a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára terjed ki. Az önkormányzat polgármesteri hivatalához integrált konyhai feladat nem minősül a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó közszolgáltatásnak, nem közszolgáltatás ugyanis valamennyi önkormányzati feladat [1992. évi XXXIII. törvény 25/A. §; 1990. évi LXV. törvény 8. § (1) bekezdés; a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. § (2) és 41. § (1) és (3) bekezdés].

A felpereseknek az n.-i P. Napközi Otthonos Óvodával fennállt közalkalmazotti jogviszonya 2007. július 31-én az 1992. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: Kjt.) 25/A. § (1) bekezdése alapján megszűnt. Keresetükben ennek jogellenessége megállapítását és a jogellenesség jogkövetkezményeinek alkalmazását kérték.

A munkaügyi bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. rendű és a II. rendű alperesek jogelődje (az n.-i P. Napközi Otthonos Óvoda) jogellenesen állapította meg a felperesek közalkalmazotti jogviszonyának megszűnését. Ezért - a felülvizsgálati kérelemmel érintett részt illetően - kötelezte a II. rendű alperest, hogy fizessen meg a II. rendű, valamint a III. rendű felperes részére felmentési időre járó illetményt és annak 2007. augusztus 1-jétől kifizetésig járó késedelmi kamatát, továbbá 5 havi illetményüknek megfelelő összeget. Ezt meghaladóan a II. rendű és a III. rendű felperesek keresetét elutasította.

A megállapított - a felülvizsgálati eljárás szempontjából irányadó - tényállás szerint az n.-i P. Óvodát, ahol a II. rendű felperes élelmezés vezetőként, a III. rendű felperes pedig szakácsként dolgozott az N.-i Községi Önkormányzat Képviselő-testülete határozatával 2007. július 31-gyel megszüntette és megállapította, hogy jogutóda 2007. augusztus 1-jétől a részben önállóan gazdálkodó közintézményként működő s.-i P. Napközi Otthonos Óvoda (az I. rendű alperes jogelődje). A képviselő-testületi határozat szerint pedig arról rendelkezett, hogy a napközi otthon konyhájával kapcsolatos feladatokat 2007. augusztus 1-jétől a N.-i Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatalhoz (II. rendű alpereshez) integrálja. E tevékenység tekintetében a Polgármesteri Hivatalt kell jogutódnak tekinteni. A határozat megállapította továbbá, hogy a konyhai dolgozók tekintetében a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Kjt.) 25/A. és 25/B. §-ainak rendelkezéseit kell alkalmazni.

A II. rendű alperes jegyzője 2007. június 26-án írásban tájékoztatta mindezekről a felpereseket azzal, hogy a közalkalmazotti jogviszonyuk a Kjt. 25/A. § (1) bekezdése értelmében 2007. július 31-gyel megszűnik és az önkormányzat 2007. augusztus 1-jétől a munkaviszony keretében (a Munka Törvénykönyve rendelkezései szerint, a II. és a III. rendű felperes tekintetében azonos munkakörben) a polgármesteri hivatalnál biztosítja a további foglalkoztatásukat.

A II. rendű felperes a tájékoztató átvételekor már hónapok óta tartós betegsége miatt távol volt. 2007. július 10-én orvosi bizottság a munkaképessége 67%-os csökkenését véleményezte és 2007. július 24-i munkaalkalmassági vizsgálat alkalmával megállapították, hogy munkavégzésre alkalmatlan.

A felperesek a tájékoztatóban foglaltak szerint annak kézhezvételétől számított 15 napon belül nem nyilatkoztak, hogy az átvevő munkáltatónál történő további foglalkoztatásukhoz hozzájárulnak-e, ezért a munkáltatójuk úgy tekintette, mintha nem járultak volna hozzá, és megállapította, hogy a közalkalmazotti jogviszonyuk 2007. július 31-ig megszűnt, és kifizette a részükre járó végkielégítést.

A munkaügyi bíróság jogi álláspontja az volt, hogy a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (a továbbiakban: Ötv.) 8. § (3) bekezdés és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 94. § (2) és 41. § (1) és (3) bekezdésében foglaltak értelmében az óvodások étkeztetése a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó közszolgáltatásnak minősül, ezért a felperesek megalapozottan hivatkoztak arra, hogy a II. rendű alperes által munkaviszony keretében történő további foglalkoztatásukra megtett ajánlat jogsértő volt, a Kjt. 1. § (1) bekezdésében foglaltakra tekintettel a Kjt. 25/A. § feltételei nem álltak fenn, ezért az alperesek jogelődje jogellenesen állapította meg a felperesek közalkalmazotti jogviszonyának 2007. július 31-i időponttal való megszűnését.

A munkaügyi bíróság szerint a jogelőd munkáltató a II. rendű felperes tekintetében rendeltetésellenes joggyakorlást valósított meg, amikor a II. rendű felperes folyamatos tájékoztatása ellenére nem várta meg, hogy a rokkantsági nyugdíj megállapítására irányuló eljárás, illetve az egészségügyi alkalmassággal összefüggő eljárás befejeződik. A nyilatkozattételre nyitva álló határidőt annak ellenére nem hosszabbította meg, hogy annak objektív akadálya nem volt, hiszen a II. rendű felperes a foglalkozás-egészségügyi orvosi vizsgálatra 2007. július 24-re kapott határidőt és az intézmény megszűnésének időpontját az önkormányzat képviselő-testülete július 31-ig határozta meg.

A munkaügyi bíróság ítélete ellen kizárólag a II. rendű alperes élt fellebbezéssel.

A másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit (így az I. rendű felperesre vonatkozó rendelkezést, az I. rendű alperes viszontkeresetének elutasítását, a II. rendű alperes viszontkeresete alapján a III. rendű felperes marasztalását) nem érintette, míg fellebbezett rendelkezéseit megváltoztatta és a II. és III. rendű felperesek keresetét elutasította.

Ítélete indokolásában kiemelte, hogy az átszervezést követően a II. rendű és a III. rendű felperest a II. rendű alperes polgármesteri hivatal kívánta a továbbiakban foglalkoztatni, mivel az óvoda konyhájával kapcsolatos feladatokat ide integrálták. A polgármesteri hivatal jöllehet költségvetési szerv, azonban a nála foglalkoztatottak jogviszonyára a Kjt. 1. § (1)-(4) bekezdése alapján a Kjt. hatálya nem terjed ki.

A helyi óvodai intézmény megszüntetése miatt már nem az önkormányzat feladatkörébe tartozott a gyermekek óvodai étkeztetése, függetlenül attól, hogy az n.-i óvoda gyermekek ellátását az n.-i volt óvodai intézmény helyiségeiben biztosították. Ezt támasztja alá a 2007. augusztus 14-én kelt megállapodás, amely szerint a II. rendű alperes, mint szolgáltató a szolgáltatást vásárló jogutód s.-i óvoda n.-i tagóvodájában az intézményi ellátottak étkeztetését biztosította. Ezen tevékenységét a II. rendű alperes „vállalkozóként” látta el, szolgáltatási célból integrálta a hivatalhoz a konyhával kapcsolatos feladatokat. Ezért a II. és a III. rendű felperesek tekintetében helyesen alkalmazták a Kjt. 25/A. és 25/B. §-ainak rendelkezéseit.

A másodfokú bíróság szerint önmagában az a körülmény, hogy a jogelőd munkáltató vezetője nem várta meg, hogy a II. rendű felperes rokkantsági nyugdíjának megállapítására irányuló

eljárás, illetve egészségügyi alkalmasságával összefüggő eljárás befejeződjön és erre tekintettel a további foglalkoztatásával kapcsolatos nyilatkozattételre nyitva álló határidőt nem hosszabbította meg, nem valósított meg rendeltetésellenes joggyakorlást. A munkáltató nem volt köteles a II. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonyát egészségügyi alkalmatlansága miatt megszüntetni.

A jogerős ítélet ellen a II. rendű és a III. rendű felperes nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, melyben annak „megváltoztatását” - és tartalma szerint - a munkaügyi bíróság ítéletének helybenhagyását kérték.

Arra hivatkoztak, hogy kiterjedt rájuk a Kjt. 1. § (1) bekezdése szerinti rendelkezés és az 1. § (4) bekezdésében foglalt kivételek alá nem tartoztak, ezért a jogerős ítélet álláspontjával ellentétben a Kjt. hatálya terjedt ki rájuk. Érvelésük szerint az óvoda gyermekek étkeztetése ugyanúgy önkormányzati feladat maradt, mert ugyanott, ugyanazon eszközökkel, ugyanazon gyerekek javára látják el ugyanazt az étkeztetési feladatot. Az pedig, hogy most már mintegy szolgáltatóként látja el ugyanazt a feladatot a II. rendű alperes az I. rendű alperes, mint a szolgáltatás megrendelője javára, maximum gazdaságossági szempontokkal indokolható.

A II. rendű felperes azt is sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem talált jogalapot a jogelőd munkáltató rendeltetésellenes joggyakorlásának megállapítására. Érvelése szerint a közalkalmazotti jogviszonya a Kjt. 30. § (1) bekezdés d) pontja alapján lett volna jogszerűen megszüntethető. Ezt alátámasztó eljárásokat nem kellett megvárni, mert 2007. július 31-ig valamennyi, a döntéshez szükséges igazolás rendelkezésre állt.

A II. rendű alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet „helybenhagyását” kérte.

A II. rendű és a III. rendű felperesek felülvizsgálati kérelme nem alapos.

Az irányadó, nem vitatott tényállás szerint a n.-i önkormányzat képviselő-testülete határozatával a napközi otthon konyhájával kapcsolatos feladatokat 2007. augusztus 1-jétől a II. rendű alpereshez integrálta. Ezért abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felperesek óvoda munkáltatójának ezen feladatait átvevő II. rendű alperes polgármesteri hivatal (önkormányzat) - az adott esetben - mely törvény hatálya alá tartozó munkáltatónak minősül. A Legfelsőbb Bíróság e körben a másodfokú bíróság jogkövetkeztetésével értett egyet.

A Kjt. 1. § (1) bekezdése értelmében a Kjt. hatálya - ha törvény eltérően nem rendelkezik - az állami és a helyi önkormányzati költségvetési szerveknél, valamint a helyi önkormányzat által a feladatkörébe tartozó közszolgáltatások ellátására foglalkoztatottak közalkalmazotti jogviszonyára terjed ki.

Az önkormányzat polgármesteri hivatalához integrált konyhai feladat a jogerős ítélet helytálló megállapítása szerint azonban nem minősül a helyi önkormányzat feladatkörébe tartozó közszolgáltatásnak. Nem közszolgáltatás ugyanis valamennyi önkormányzati feladat. Az Ötv. 8. § (1) bekezdése nem vitásan a települési önkormányzat feladatává teszi a közszolgáltatások körében az óvodáról való gondoskodást. A (2) bekezdés értelmében e tekintetben a települési önkormányzat maga határozza meg - a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően - mely feladatokat, milyen mértékben és módon lát el. **Az a körülmény azonban, hogy a Gyvt. 94. § (1) bekezdése a települési önkormányzat feladatává teszi a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezését és ezen belül az étkeztetés megszervezését, nem jelenti azt, hogy egy önálló költségvetési intézmény tagintézményében az étkeztetés megvalósítása, ténylegesen a konyha működtetését is a közszolgáltatás szintjére emeli.**

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. törvény (Ktv.) 1. § (6) bekezdése értelmében a közigazgatási szervnél köztisztviselőnek, ügykezelőnek nem minősülő munkavállaló munkaviszonyára a Mt. rendelkezéseit kell alkalmazni. Mindezekre tekintettel az élelmezésvezető II. rendű felperes és a szakács munkakörű III. rendű felperes további foglalkoztatására - a költségvetési szerv munkáltatójuk megszűnését követően - a II. rendű

alperes polgármesteri hivatalnál csak munkaviszony keretében volt lehetőség. Ezért a jogerős ítélet jogszabálysértés nélkül vont le következtetést arra, hogy az őket foglalkoztató óvoda megszüntetésével fennálltak a Kjt. 25/A. § (1) bekezdésében meghatározott körülmények és feltételek, ezért a közalkalmazotti jogviszonyuk a Kjt. 25. § (1) bekezdés *d*) pontjában foglaltak szerint 2007. július 31-gyel jogszerűen szűnt meg.

A másodfokú bíróság helyesen emelte ki, miszerint a II. rendű alperes nem volt köteles arra, hogy a II. rendű felperes közalkalmazotti jogviszonyát felmentéssel szüntesse meg. A felmentés - a Kjt. 30. § (1) bekezdésében foglalt felmentési okok fennállása esetén is - a Kjt. 25. § (2) bekezdése, valamint a 30. § (1) bekezdése értelmében csupán lehetőség a közalkalmazotti jogviszony megszüntetésére, az nem kényszeríthető ki a munkáltatótól és ebből következően a munkáltató eljárása pusztán azon okból, hogy nem hozott felmentő intézkedést nem minősülhet rendeltetésellenesnek arra figyelemmel, hogy ekkor már megszületett a fenntartói döntés a Kjt. 25/A. §-a alkalmazását szükségessé tevő kiszervezésről.

Ténykérdés, hogy a II. rendű felperes a 2007. június 26-i tájékoztató kézhezvételétől számított 15 napon belül, de ezt követően a jogviszonya megszűnéséig eltelt időben sem nyilatkozott arról, hogy az átvevő munkáltatónál történő további foglalkoztatásához hozzájárul-e. Ezért az adott esetben nincs is jelentősége a nyilatkozattételre előírt határidőnek.

Mindezekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet - jogszabálysértés hiányában - az 1952. évi III. törvény (Pp.) 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. (Legf. Bír. Mfv. II. 10.437/2009.)

(Megjelent: Legfelsőbb Bíróság Határozatainak Hivatalos Gyűjteménye 2010/1.)